

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 20/11/2024.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 91

Hòa Thượng Tịnh Không cả đời đề xướng tri ân báo ân. Ngoài việc khuyên bảo bốn chúng đồng tu phải tri ân báo ân, Ngài còn làm ra biểu pháp cụ thể. Trên đoạn video ngắn đăng tải hôm qua, Hòa Thượng trước khi bước vào giảng đường, Ngài dừng lại ở một góc trang nghiêm treo ảnh Cha Mẹ, những người Thầy lớn và người có công ơn với Ngài để lễ kính. Đó là công việc hằng ngày Ngài vẫn làm.

Hôm trước, tôi khuyên một cháu bé tặng hoa cho Mẹ nhân dịp sinh nhật và cháu đã rất ngạc nhiên. Tôi cũng khuyên một cháu bé khác tặng hoa cho Mẹ bởi vì Mẹ là người Thầy đầu tiên của con, giúp con tập đi, tập nói và làm mọi việc. Khi câu chuyện này được kể ra cho một bác thì bác ấy cũng ngạc nhiên vì cách làm này. Trong bối cảnh như thế, chúng ta rất cần đề xướng sự tri ân báo ân, đặc biệt là việc giáo dục luân thường đạo lý, giáo dục nhân cách là vô cùng quan trọng.

Trong công tác từ thiện, chúng ta mới chỉ giúp những người thiếu may mắn cơm áo gạo tiền mà chưa giúp họ nhận ra những điều hay, lẽ phải và những việc nên làm. Nếu chúng ta chỉ giúp họ cơm no áo ấm thì vẫn là kém khuyết. Đôi khi sự chu cấp quá đầy đủ khiến họ sẽ sinh ra tâm ý lại, khinh mạn và bất cần. Do đó, khi làm từ thiện phải chú ý đến giáo dục nhân quả, luân thường, nhân cách. Tùy môi trường và hoàn cảnh mà chúng ta giúp họ. Đó là một phần trách nhiệm quan trọng của chúng ta.

Câu hỏi đầu tiên trong bài học hôm nay, có người hỏi Hòa Thượng rằng: *“Nhiều năm trước, con đã từng nghe âm thanh rất rõ ràng 4 lần. Lần thứ nhất nghe được là “Di Đà Chuyên”, lần thứ hai nghe là: “Duy Tâm Luận” nhưng con đi tìm loại sách này thì không có, đến lần thứ ba ngày trong lúc tĩnh tọa, con nghe là: “Vạn pháp duy tâm” và lần thứ tư nghe là: “Niệm vãng sanh chú”.*

Hòa Thượng nói: ***“Bạn tuy rằng đã nghe qua 4 lần như vậy nhưng 3 lần trước thì không nên chú ý, chỉ nhớ lần sau cùng thì tốt, chuyên niệm A Di Đà. A Di Đà Phật, niệm chú vãng sanh cũng là ý này. Bạn có thể thử xem. Nếu niệm A Di Đà Phật có hiệu quả thì chúng ta niệm Phật. Nếu niệm A Di Đà Phật không hiệu quả mà niệm chú vãng sanh có hiệu quả thì bạn niệm chú vãng sanh cũng được.”***

Có người cũng đề xướng niệm ***“A Di Đà Phật”*** và niệm chú vãng sanh nên câu trả lời của Hòa Thượng là tùy thuận theo chúng sanh. Một câu Nam Mô A Di Đà Phật 6 chữ mà Tổ sư Đại đức khuyên chúng ta chỉ niệm 4 chữ vì 6 chữ vẫn còn dài, vọng tưởng

có thể xen lẫn vào. Chú vãng sanh thì dài hơn nữa nên có thể vọng niệm vẫn xen tạp vào được.

Chúng ta phải chú ý rằng khi chúng ta thấy điềm lạ hay những giấc mộng thì, theo Hòa Thượng, chúng ta thấy lạ mà không lạ, không ghi nhớ, không chấp trước, không chú ý đến nó thì nó sẽ tự mất. Một khi chúng ta chú ý thì mình sẽ sinh ra chấp trước. Thường khi thấy dễ chịu thì chúng ta sanh đắm chấp như ngửi được mùi hương hay khi ngồi thì thấy khinh an nên ưa thích.

Chỉ cần chúng ta khởi tâm là đã rơi vào phân biệt chấp trước. Mọi cảnh khi chúng ta gặp thì không nên chú ý, chỉ một lòng niệm Phật. Thậm chí đang niệm Phật mà thấy Phật xuất hiện nên quên đi niệm Phật là sai. Nếu là Phật thật thì chúng ta niệm rõ ràng thì Phật càng hiện ra rõ ràng, nếu không phải là Phật thật thì hình ảnh đó sẽ dần mờ tan.

Chúng ta hiện tại chưa thấy có cảnh gì thì không nên lo rằng mình như thế là tu chưa có lực còn người ta thấy nhiều cảnh xuất hiện tức là người ta tu có lực. Hòa Thượng nói bạn tu hành bình bình yên yên, không thấy cảnh giới nào, mà tâm của bạn càng lúc càng thanh tịnh, tập khí phiền não càng lúc càng ít đi thì đó là đúng. Tu hành thấy cảnh này cảnh nọ là chướng ngại.

Câu hỏi thứ hai: *“Kính bạch Hòa Thượng, ngay trong cuộc sống làm thế nào để học tập phá đi được 4 tướng (tướng nhân (mình), tướng người, tướng chúng sanh và tướng thọ giả)?”*

Hòa Thượng trả lời: ***“Học tập phá bốn tướng chính là học không phân biệt, không chấp trước. Trước tiên là học không chấp trước nghĩa là đối với bất cứ việc gì đều không chấp trước, phải biết tất cả tướng đều là giả tướng, vậy thì, hà tất gì phải chấp trước nó.”*** Thực tế, dù biết là không thật nhưng người ta vẫn ốm ờ cho là thật, cho nên rất nhiều người bị khổ sở, phiền não. Chúng ta được học nên biết mọi thứ đều như giấc mộng, bọt nước, sấm chớp, như trên Kinh đã nói, nhưng chúng ta vẫn chấp trước cho nó là thật cho nên mọi sự khổ đau từ nơi đây phát sanh.

Chúng ta chấp trước đây là con *“của ta”*, đây là nhà *“của ta”*, *“danh vọng lợi dưỡng”* của ta, những cái *“ta”* và *“của ta”* đều là giả mà chúng ta cứ chạy theo. Cho nên Hòa Thượng khuyên chúng ta trước nhất phải xả bỏ chấp trước. Muốn vậy, chúng ta phải thấy mọi sự mọi việc đều là giả và muốn thấy mọi sự mọi việc là giả thì chúng ta phải dần tan nhạt hết mọi thứ. Ăn cũng tan nhạt, ngủ cũng tan nhạt, *“Tài, Sắc, Danh, Thực, Thùy”* v..v mọi thứ đều nhẹ đi, nhẹ đến lúc không còn thì trong tâm sẽ không còn chấp trước.

Việc dễ làm nhất là hằng ngày, khởi tâm động niệm, chúng ta nghĩ cho người, hoàn toàn không nghĩ đến *“ta”* từ sáng đến chiều, dần dần *“cái ta”* hoàn toàn mất đi. Hòa Thượng nói nếu bạn nghĩ được cho người khác thì đó cũng là niệm Phật, nếu bạn *“tự tư tự lợi”*, nghĩ cho mình thì không đúng. Phật hiệu có thể gián đoạn nhưng Phật

tâm không được gián đoạn. Phật tâm là tâm nghĩ đến cho chúng sanh và làm mọi việc cho chúng sanh. Khi chúng ta dành hết thời gian nghĩ cho người thì không có thời gian để nghĩ cho mình.

Trong mọi hoàn cảnh chúng ta tùy duyên tùy cảnh, hiệu đính lại những cách nghĩ, cách làm để mọi người trở nên tốt hơn. Đó chính là tâm luôn vì người lo nghĩ, đây là tâm Phật. Lý Mộc Nguyên Cư sĩ từ sáng đến tận khuya không có thời gian để ăn, để nghỉ ngơi, thì ông làm gì có thời gian để niệm Phật. Ông từ sáng đến khuya đều vì chúng sanh mà lo nghĩ, vì chúng sanh mà làm việc. Người như vậy đã đạt được tâm Phật, chỉ cần niệm dăm ba câu Phật hiệu là đủ rồi. Hòa Thượng từng nói làm việc cho chúng sanh, mọi làm việc thiện lành bằng tâm chân thành cũng chính là niệm Phật.

Câu hỏi thứ ba: *“Kính bạch Hòa Thượng, làm thế nào để giúp trẻ nhỏ học Phật ạ?”*

Hòa Thượng nói: *“Ngay trong những đứa trẻ đó cũng có Phật Bồ Tát tái sanh. Phàm phu thì không nhận ra! Trên Kinh Hoa Nghiêm, thiện tài đồng tử trong 53 lần tham vấn thì có hai lần tiếp xúc với bạn trẻ. Đó là Đức Sanh Đồng Tử và Hữu Đức Đồng Nữ. Trên Kinh Pháp hoa, Long nữ 8 tuổi thành Phật. Đây đều là chư Phật, Bồ Tát thị hiện.*

“Tu học tốt nhất là bắt đầu từ lúc nhỏ. Từ lúc nhỏ cắm gốc chắc chắn rồi thì sự tu học của chúng ta mới tu được tốt. Ở Úc châu, chính phủ đã quy định trẻ ở trường mầm non bắt đầu đọc sách của tôn giáo. Đây là giáo dục từ nhỏ nên Cục trưởng Cục Văn hóa Úc Châu đã từng đến xin giáo trình học Phật cho các bạn nhỏ.

“Cách làm này học từ nơi Anh quốc. Những năm trước đây, các cấp tiểu học, trung học, đại học ở Anh quốc đã bắt đầu có tiết học về Phật Kinh. Đạo tràng có quy củ của đạo tràng. Các bạn nhỏ mà có quy củ thì chúng ta phải nên hoan nghênh. Các bạn nhỏ không có quy củ, nhiều loạn đạo tràng thì không nên đến.

“Quy củ cũng không rời khỏi nhân tình. Tình, Lý, Pháp ba phương diện đều phải quan tâm. Các bạn nhỏ chân thật niệm Phật, hoan hỷ niệm Phật, có thể làm cho người lớn cảm động cho nên đạo tràng tuy có quy củ nhưng cũng có tình lý. Chỉ cần những đứa nhỏ đến để chân thật niệm Phật thì chúng ta hoan nghênh chúng đến. Những đứa nhỏ nghịch, nhiều loạn người khác thì không nên để các bé đó đến. Chúng ta phải nghiêm khắc chấp pháp, phải xem hoàn cảnh mà xử lý, dùng trí tuệ mà phán đoán.”

Học Phật nên cắm gốc từ lúc nhỏ thì chúng sẽ nghe lời và hướng đến việc làm tốt. Chúng ta mở máy niệm Phật cho trẻ nhỏ như lời hát ru thì chúng nằm nghe tiếng niệm Phật. Cháu của tôi lúc mới sinh còn dùng nôi nhưng hiện nay, bỏ nôi chỉ cần mở tiếng *“A Di Đà Phật”*. Với trẻ nhỏ, chúng ta nên tập cho chúng thói quen, đặc biệt thói quen được nghe danh hiệu Phật, được tiếp xúc với người hiền, người tu tập.

Trẻ nhỏ cần có lớp riêng đúng độ tuổi, nếu chúng ta để trẻ đến lớp người lớn thì có thể gây nhiều loạn. Lớp học buổi sáng của chúng ta, lâu lâu cũng có nhiều người từng cho trẻ ngồi tham gia. Điều này không tốt có thể làm cho chúng sanh tâm không xem trọng lớp học của Cha Mẹ.

Lúc nhỏ tập khí của trẻ còn mỏng còn chúng ta thì ngược lại, bao lâu nay đã huân tập tập khí quá dày nên những gì học được chưa thấm thấu qua lớp tập khí của chúng ta. Vì vậy, việc học Phật pháp của chúng ta chưa có độ sâu, chỉ là ở lớp mỏng bên ngoài.

Câu hỏi thứ tư: *“Kính bạch Hòa Thượng, làm thế nào để bốn chúng có thể hòa thuận cùng ở với nhau ạ?”*

“Làm thế nào để bốn chúng ở chung hòa thuận cùng có thể hỗ trợ nhau, hợp tác với nhau. Ngay việc này nhất định phải có quy củ, quy hóa khuyến thị (luôn luôn có quy củ không vượt qua nhưng có khuyến khích). Nếu chính mình mà không biết chính mình có lỗi thì khi người khác thấy, người đó phải khuyên nhủ.

“Trong lúc khuyên nhủ thì không nên có người thứ ba. Nếu người thứ ba biết thì người được khuyên sẽ rất khó chịu, nên sẽ phản tác dụng, chẳng những người ta không tiếp nhận mà sinh oán hận, vậy thì sẽ thành oan gia đối đầu. Chúng ta khuyên mà người khác không biết thì họ sẽ vui vẻ tiếp nhận. Trong lời khuyên của mình làm sao có thể khơi dạy cho họ biết được rằng hãy vì đại chúng đồng tu, vì đạo tràng mà xem trọng.” Trong một đoàn thể, một trường học cũng chính là trong một đạo tràng, ai ai cũng vì tất cả mọi người trong đạo tràng đó mà lo nghĩ, mà làm việc thì nhất định không ai làm việc xấu.

Hòa Thượng tiếp lời: *“Phải lấy Phật pháp làm trọng, phải có thể hy sinh thành kiến của riêng mình thì có thể hòa thuận cùng sống với nhau, cùng làm việc mới nhau.”* Chúng ta phải bỏ đi thành kiến, chấp trước của riêng mình, và phải hướng đến chuẩn mực chung thì làm gì có sự bất hòa. Trong một đoàn thể, một trường học cũng đều là như vậy.

Hòa Thượng phân tích: *“Không thể hòa thuận được với mọi người có nguyên nhân không gì khác hơn là sự chấp trước kiên cố của chính mình. Không chịu nhường nhường cho nên mới phát sanh xung đột. Mỗi một người cần chịu nhường một bước. Thánh Hiền thế gian và xuất thế gian cũng từ nơi đây mà có thể trở thành được. Chúng ta phải hiểu được chữ nhường, nhường thì không thiệt thòi đâu mà nhất định có được lợi ích lớn. Chân thật có được đại lợi ích. Người không chịu nhường nhường thì sau cùng bị thiệt thòi. Những đạo lý và chân tướng sự thật này, nếu chúng ta hiểu được một cách thấu đáo, rõ ràng thì chúng ta mới chịu làm.*

“Những người trước đây có thành tựu hay hiện tại có thành tựu, chúng ta tỉ mỉ quan sát thì thấy, họ đều là người biết nhường nên mới có thành tựu. Người không

biết nhường thì thành tựu của họ có hạn, cho dù có phước báu thì phước đó cũng không lớn.”

Hòa Thượng đã nói ra đạo lý này để chúng ta hiểu rằng trong một đạo tràng, muốn được hòa thuận thì mọi người phải bỏ thành kiến, phân biệt, chấp trước của riêng mình. Không thể đem cái riêng của mình vào cái chung, nếu bất cứ ai đem cái riêng vào cái chung thì cái chung tự nhiên sẽ bị xáo trộn.

Một số người tu hành học Phật có thể lạy Phật 1000 lạy trong ngày, có thể niệm Phật rất nhiều nhưng sự phân biệt, chấp trước và những thành kiến cá nhân, họ lại không hề buông bỏ. Vì vậy, họ không hòa nhập với đại chúng, với cộng đồng thậm chí là chính sự thành kiến, phân biệt, chấp trước quá nặng nề đó khiến việc giáo hóa chúng sanh vô cùng bị hạn chế.

Chẳng hạn như đạo tràng niệm Phật ra một cái tuyên bố ở nơi đây không được học Đệ Tử Quy và nếu ai học Đệ Tử Quy thì đừng đến nơi đây. Đây là chấp trước, lấy thành kiến của mình áp đặt. Học Đệ Tử Quy có gì là sai? Con người có rất nhiều mối quan hệ nên nếu không học Đệ Tử Quy thì sẽ không biết cách để xử lý tốt các mối quan hệ ấy. Những người tưởng chừng như tu hành rất tốt nhưng ứng xử trong các mối quan hệ lại rất sai, làm cho mọi người phiền não, thậm chí khiến họ sinh tâm oán hận.

Cho nên Hòa Thượng nói chúng ta phải biết lựa thời tiết nhân duyên phù hợp, đừng để trở thành lập dị làm cho người ta khó tiếp nhận. Niệm Phật đủ tiêu chuẩn thì sẽ vãng sanh nhưng không phải ai cũng muốn niệm Phật để vãng sanh. Vậy những người không niệm Phật kia không có cơ hội tiếp nhận lời dạy của Thánh Hiền hay sao? Họ được tiếp nhận chuẩn mực của Thánh Hiền, của người xưa để biết đối nhân xử thế tiếp vật, để ứng đối thế nào cho phù hợp các mối quan hệ trong cuộc sống.

Đạo tràng niệm Phật cư sĩ Lâm ở Xinh-ga-po hoan nghênh đại chúng đến niệm Phật cho nên người đi qua đường, khách du lịch hay người làm công sở cũng bước vào đạo tràng. Đạo tràng khai duyên như vậy mới có thể giúp mọi người tiếp cận được niệm Phật, tiếp cận được Phật pháp, tiếp cận được chuẩn mực của Thánh Hiền. Chứ không phải là đến đạo tràng này chỉ được niệm Phật, người nào học Đệ Tử Quy thì đừng đến. Như vậy là quá chấp trước, phân biệt. Làm như vậy thì niệm Phật có được tốt không? Hãy chờ xem họ vãng sanh thế nào?/.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!